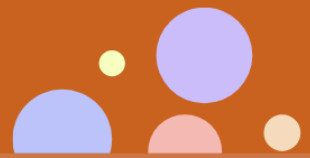

ศิลปโบราณวัตถุ

จากพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา สถาบันทักษิณคดีศึกษา

ชื่อเรื่อง : งานหัตถกรรมเครื่องหนัง : หนังแกะเป็นรูป พระสุธน-มโนราห์

ห้องที่จัดแสดง : ห้องศิลปหัตถกรรม พิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา สถาบันทักษิณคดีศึกษา

ขนาดผลงาน : รูปที่ 1 ขนาด 47x71 ซม.

รูปที่ 2 ขนาด 56x71 ซม.

รูปที่ 3 ขนาด 46.5x71 ซม.

รูปที่ 4 ขนาด 46.5x71 ซม.

รูปที่ 5 ขนาด 56x71 ซม.

รูปที่ 6 ขนาด 45x70 ซม.

รูปที่ 7 ขนาด 47x72 ซม.

รูปที่ 8 ขนาด 46.3x71 ซม.

ผู้สร้างผลงาน : นายประเสริฐ จันทนวรรณ์

ประเสริฐ จันทนวรรณ์ เป็นช่างแกะรูปหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของภาคใต้ เคยได้รับรางวัลการประกวดรูปหนังตะลุงจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อปี พ.ศ. 2513 และเป็นช่างในพระบรมราชูปถัมภ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

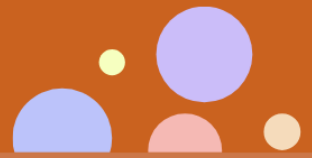
ประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2486 ที่บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 1 ตำบลน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นบุตรคนที่ 6 ในจำนวน 7 คน ของนายล่อง นางนวล จันทนวรรณ์ ได้รับการศึกษาเพียงชั้นประถมปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านน้ำน้อย เมื่อจบแล้วก็ช่วยงานบ้านและหัดแกะรูปหนังตะลุง อายุ 17 ปี ได้รับความบาดเจ็บที่มือขวาพิการทั้ง 2 ข้าง ไม่สามารถเดินได้จึงมูมานะฝึกฝีมือแกะรูปหนังตะลุงเพียงอย่างเดียว จนประสบความสำเร็จ ความสามารถในการแกะรูปหนังตะลุงเป็นที่เลื่องลือในหมู่หนังตะลุงทั่วภาคใต้ บรรดาหนังที่มีชื่อเสียงคณะต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันเคยมาว่าจ้างให้แกะรูปหนังตะลุงให้ไม่น้อยกว่า 10 คณะ เช่น หนังก้น ทองหล่อ หนังเอี่ยม เสือเมือง หนังอิมเท่ง ควนเนียง หนังฉิ้น ธรรมโฆษณ์ หนังพร้อมน้อย หนังนครินทร์ ซาทอง หนังเคล้าน้อย เป็นต้น

ช่างประเสริฐ ได้พัฒนาฝีมือตนเองขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดก็หันมาแกะรูปหนังตะลุงสำหรับเป็นของที่ระลึก และรูปหนังตะลุงสำหรับตกแต่งประดับประดาบ้านเพียงอย่างเดียว จนได้รับรางวัลจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเมื่อปี พ.ศ. 2513 และผลงานเป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอันมาก ทำให้ช่างประเสริฐ จันทนวรรณ์ มีรายได้จากการแกะรูปหนังตะลุงจนสามารถเลี้ยงตัวได้โดยไม่เดือดร้อน

ศิลปโบราณวัตถุ

จากพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยี สถาบันทักษิณคดีศึกษา

ในปี พ.ศ. 2521 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ แปรพระราชฐานมาประทับที่พระตำหนักทักษิณราชธานี ได้ทอดพระเนตรผลงานการแกะรูปหนังตะลุงของช่างประเสริฐแล้วทรงพอพระทัยเป็นอันมาก ทรงตรัสชมเชยช่างประเสริฐว่า “เป็นคนพิการที่มีค่าของชาติ” และทรงรับสั่งให้เป็นช่างในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่นั้นมา นับว่าเป็นพระมหากษัตริย์คุณสูงสุดที่ทรงมีต่อช่างผู้นี้¹

ปี พ.ศ. ที่สร้างผลงาน : ราวปี พ.ศ. 2534

¹จรีน ศิริ, “ประเสริฐ จันทวรรณ,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ 9 (2542): 4378.

ศิลปะโบราณวัตถุ

จากพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา สถาบันทักษิณคดีศึกษา

รายการอ้างอิง :

จริน ศิริ. (2542). ประเสริฐ จันทนวรรณ. สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ 9: 4378.

สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2534). เหยี่ยวหลัง...แลหน้า สถาบันทักษิณคดีศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พริ้นติ้งกรุ๊ป.

_____. (2539). หนังสือที่ระลึกในวโรกาสสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ทรงเปิดอาคารนวมภูมินทร์ สถาบันทักษิณคดีศึกษา 6 กันยายน
2539. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.